

Економічний RESTART:
підтримка креативного підприємництва
в деокупованих та прифронтових громадах (в бібліотеках)

Рекомендації

для Чернігівської міської бібліотеки
імені М.М. Коцюбинського

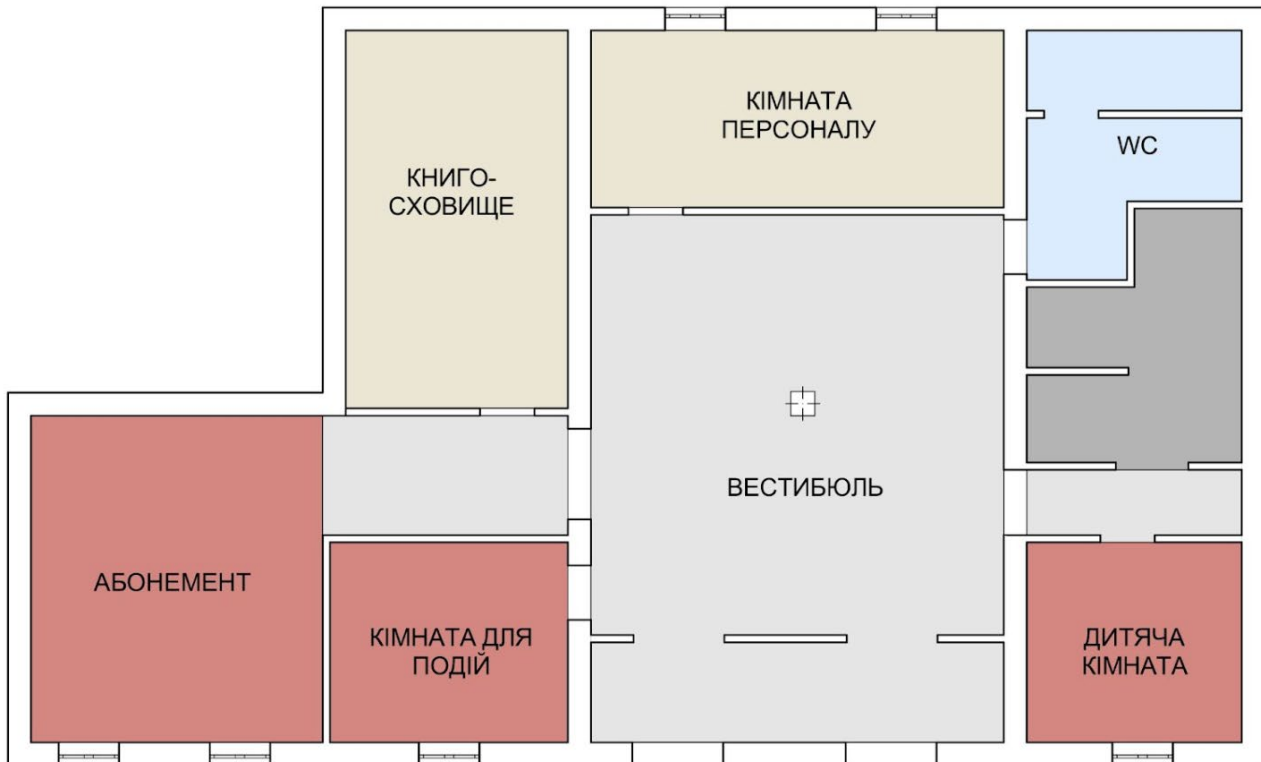
автори:
Марта Буряк
Тарас Пастущук

В рамках проекту Restart ми відвідали ряд бібліотек в прифронтових та деокупованих територіях України. В кожній бібліотеці ми провели ідеатони разом з працівниками, користувачами бібліотеки та мешканцями міста. Метою цих ідеатонів було подумати над існуючими та можливими функціями бібліотеки, а також попрацювати над імовірними варіантами розвитку бібліотек на майбутнє.

Перепланування

При нинішньому плануванні бібліотечного пункту на вул. П'ятницькій, більшість площі не працює на користувача. Значну частку загальної площі пункту зараз становить вестибюль, який практично не використовується відвідувачем. Зараз тут немає жодного вікна, освітлення некомфортне, а також через вестибюль проходять усі транзити і по всьому його периметру розташовані входи у інші приміщення пункту.

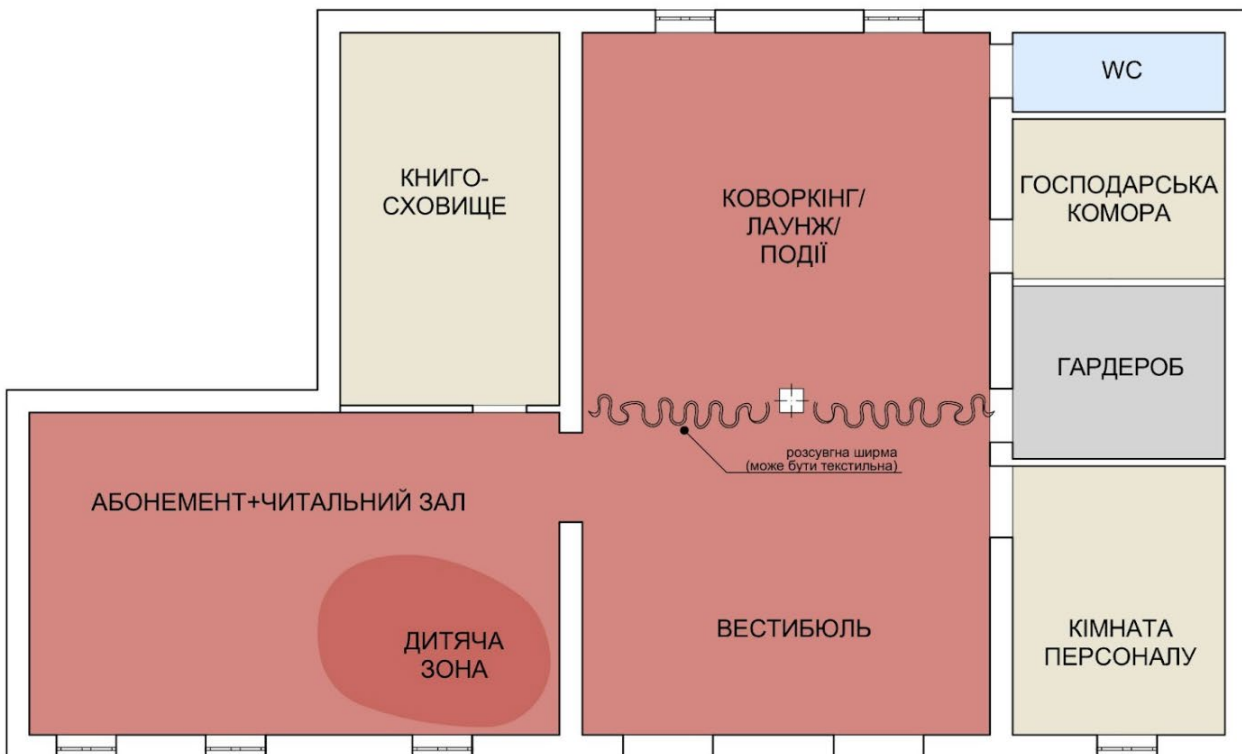
Праворуч, окрім кімнати для дітей, розташований набір господарських приміщень з багатьма перегородками, які практично зараз не використовуються. Вхід у санвузол через тамбур займає зайву площу і в масштабах такого невеликого закладу це не дуже раціональне використання площі. Кімната для персоналу має дуже видовжені пропорції, через що не може використовуватися максимально ефективно. Стосовно кімнати абонементу і маленької кімнати для подій, вони мають кращі пропорції в плані, але тим не менше досить тісні.

Існуючий план бібліотечного пункту.

Попри те, що капітальне перепланування пункту нестиме за собою не лише більші фінансові витрати, а й складніші бюрократичні процедури, ми все ж вважаємо що без цього складно буде запропонувати ефективну модель використання приміщення.

У запропонованому нами варіанті перепланування основне завдання — активно задіяти вестибюль, який становить значну частку загальної площі пункту. Є опція поділу його на дві частини за потреби за допомогою легкої перегородки по лінії центральної колони. За рахунок знесення однієї перегородки ми отримуємо більше приміщення з денним світлом замість тісного темного вестибюлю. Перегородку, що відділяє тамбур також демонтуємо, оскільки можна встановити сучасні входні двері, які будуть герметичніші і дадуть змогу втрачати менше тепла. Також задіємо всі приміщення, розташовані справа. Кімната для персоналу переноситься в нижній правий кут, а дитяча зона інтегрується в приміщення абонементу, яке ми теж розширюємо за рахунок кімнати поряд.

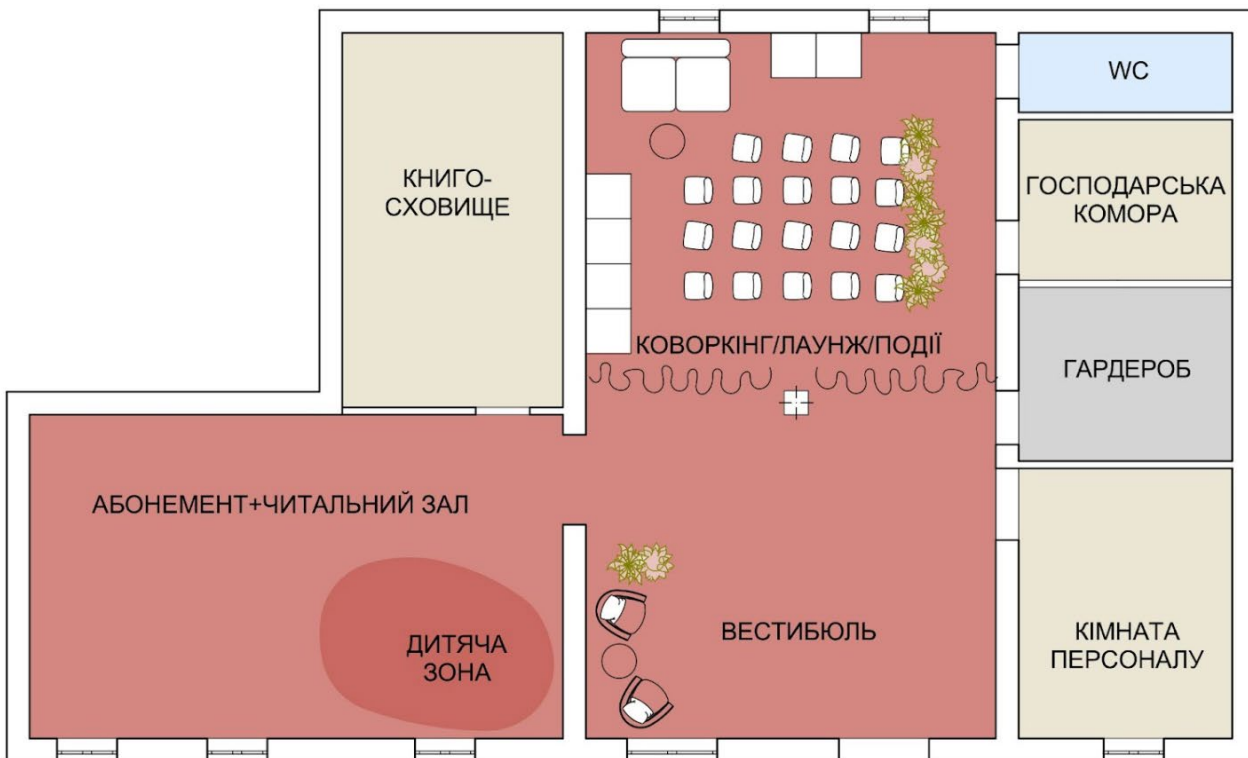
Пропонований план бібліотечного пункту.

У такому варіанті більше корисної площі задіяно і може використовуватись для потреб відвідувачів та персоналу.

Загальне приміщення за допомогою перестановок меблів можна адаптувати під різні типи подій.

1 Варіант організації простору

2 Варіант організації простору

3 Варіант організації простору

Ми вважаємо нераціональним вкладати кошти зараз у ремонт приміщення при збереженні існуючої конфігурації. Нинішнє ж планування вважаємо не дуже перспективним. Тож наразі доступний бюджет рекомендуємо витратити на умеблювання, яке при майбутньому капітальному переплануванні можна буде використовувати в інших зонах пункту. Відповідно, умеблювання яке ми підібрали в межах проекту "Економічний рестарт" пропонуємо використати зараз для подієвої кімнати, але в майбутньому перенести його в велику кімнату вестибюлю.

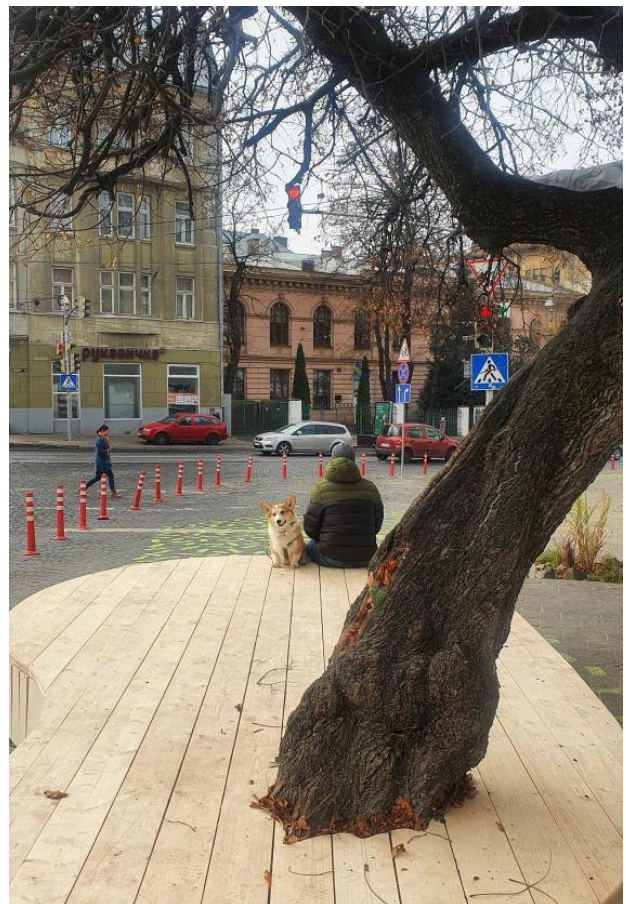
Важливо також зазначити, що зараз у будівлі є проблеми з замкненням зовнішньої стіни та з каналізацією. Тож при майбутньому капітальному ремонті важливо насамперед усунути ці недоліки.

Громадський простір перед входом

Бібліотечний пункт на вул. П'ятницькій невеличкий, втім може розширюватись у теплий сезон за допомогою простору перед входом. Зараз є потреба задіяти фасад будівлі і вказати містянам на активності всередині.

Облаштування простого громадського простору перед входом не лише може підсилити бібліотеку, але й стати для міста загалом точкою притягання. Задіявши територію перед входом, можна не лише привернути більше уваги до закладу, а й доповнити його функціонал.

Не обов'язково одразу планувати повномасштабну реконструкцію ділянки. Метод яким можна почати працювати з вуличним простором - так званий метод тактичного урбанізму. Це передбачає облаштування бюджетного громадського простору без капітальних втручань і без порушення існуючого благоустрою.

На фото показано приклади організації вуличного простору з використанням недорогих матеріалів.

Джерела фото

- https://texty.org.ua/articles/62355/Pravo_na_misto_Kyjanam_katastrofichno_ne_vystachaje-62355/

- <https://rubryka.com/article/rozkachaj-svoje-misto-10-prykladiv-taktychnogo-urbanizmu/>

- Фото надане авторами рекомендацій.

Як це може виглядати:

- Збираємо громаду на обговорення простору, збираємо ідеї, формуємо рішення разом;
- Закупляємо матеріали для облаштування простору (деревина, фарба, рослини тощо);
- Забезпечуємо необхідні інструменти для роботи (можна орендувати або сформувавши запит до громади хто б міг позичити потрібний інструмент на декілька днів);
- Робимо толоку і спільно з громадою майструємо вуличні меблі, висаджуємо рослини.

Такий метод не потребує значних коштів і допомагає швидко перевірити запит користувача простору до того як розпочинати капітальну реконструкцію ділянки. Процес користування тимчасовим простором може тривати декілька років до повномасштабної реконструкції. В процесі можна переставляти вуличні меблі, випробовуючи таким чином найбільш бажане для користувачів планування простору, доробляти те, на що в процесі використання з'явився додатковий запит. Періодично можна робити опитування користувачів щодо того чи подобається їм простір і що б у ньому вони хотіли змінити чи додати.

Такий метод використовується в першу чергу не так з метою економії, як для більшого залучення майбутнього користувача до прийняття рішення яким простір повинен бути. Найбільший вплив такого методу це розбудова спільноти і відчуття користувачем відповідальності за простір, оскільки це залучає громаду до спільної роботи над тим, чим вони самі користуватимуться.

Для зворотнього зв'язку, уточнень, запитань, пропозицій
щодо подальшої співпраці просимо контактувати через
електронну пошту **rubberrcity@gmail.com**

2023